

Συμπεράσματα Έρευνας για την Επιχειρηματική Κοινότητα στη Φθιώτιδα

Η έρευνα που πραγματοποιήθηκε με τη συμμετοχή 253 επιχειρηματιών από την Περιφερειακή Ενότητα (ΠΕ) Φθιώτιδας αναδεικνύει σημαντικά ευρήματα για τις προκλήσεις, τις ανάγκες και τις προσδοκίες των επιχειρήσεων στην περιοχή. Χρησιμοποιήθηκε μη πιθανή δειγματοληψία σκοπιμότητας (purposive/nonprobability sampling), με ερώτηση-φίλτρο (screening question) που επιλέγει τους επιχειρηματίες ως κριτήριο συμμετοχής. Όσοι απάντησαν ότι δεν είναι επιχειρηματίες αποκλείστηκαν από τη συνέχεια του ερωτηματολογίου. Παράλληλα, η συλλογή δεδομένων πραγματοποιήθηκε μέσω ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου με τη χρήση CAWI (Computer-Assisted Web Interviewing), επιτρέποντας την αυτοματοποιημένη συλλογή δεδομένων μέσω διαδικτυακής πλατφόρμας.

Ένα από τα κύρια μεθοδολογικά όρια της έρευνας είναι η ύπαρξη μεροληψίας δειγματοληψίας (sampling bias). Το δείγμα μπορεί να μην είναι πλήρως αντιπροσωπευτικό του συνόλου των μελών του επιμελητηρίου, καθώς η συμμετοχή ήταν εθελοντική, και τα μέλη που επέλεξαν να απαντήσουν ενδέχεται να έχουν διαφορετικά χαρακτηριστικά από εκείνα που δεν συμμετείχαν (Dillman, Smyth, & Christian, 2014). Επιπλέον, η χρονική περίοδος κατά την οποία διεξήχθη η έρευνα μπορεί να επηρεάσει τα αποτελέσματα, καθώς οι επιχειρηματικές συνθήκες συχνά αλλάζουν, με το καλοκαίρι να αποτελεί αστάθμητο παράγοντα. Τέλος, οι απαντήσεις ενδέχεται να περιέχουν Προκατάληψη της Κοινωνικής Επιθυμητότητας (social desirability bias), όπου οι συμμετέχοντες μπορεί να απαντήσουν με τρόπο που θεωρούν κοινωνικά αποδεκτό (Kruppal, 2013) παρά με τρόπο που αντικατοπτρίζει την πραγματική τους άποψη (Tourangeau, Rips, & Rasinski, 2000).

Δημογραφικό και επαγγελματικό προφίλ των συμμετεχόντων

Από τους συμμετέχοντες, η πλειοψηφία ήταν άνδρες (74,31%), ενώ οι γυναίκες επιχειρηματίες αντιπροσώπευαν το 25,3%. Η ηλικιακή κατανομή υποδεικνύει ότι οι περισσότεροι επιχειρηματίες ανήκουν στις ηλικίες 45-54 ετών (40,32%), ενώ το 24,11% ανήκουν στην ηλικιακή ομάδα 55-64 ετών. Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι το

μεγαλύτερο ποσοστό των συμμετεχόντων (47,83%) διατηρεί την επιχείρησή του για περισσότερα από 20 χρόνια, δείχνοντας την σταθερή πορεία των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων στην περιοχή.

Οικονομικές συνθήκες και προοπτικές

Η οικονομική κατάσταση της αγοράς της Φθιώτιδας κρίνεται κυρίως ως αρνητική από τους επιχειρηματίες. Σχεδόν οι μισοί από τους συμμετέχοντες (47,43%) αξιολογούν την οικονομική κατάσταση ως «κακή», ενώ ένα επιπλέον 34,39% τη χαρακτηρίζει «πολύ κακή». Όταν ρωτήθηκαν για την πρόβλεψη της οικονομικής κατάστασης τους επόμενους 12 μήνες, το 56,92% αναμένει ότι η κατάσταση θα χειροτερέψει, υποδηλώνοντας μια διάχυτη απαισιοδοξία για το μέλλον.

Παρά την οικονομική αστάθεια, οι περισσότερες επιχειρήσεις διατηρούν σταθερά έσοδα σε σύγκριση με πέρυσι, με το 51,78% των επιχειρηματιών να αναφέρουν σταθερότητα. Ωστόσο, σε σύγκριση με πριν από πέντε χρόνια, οι απόψεις είναι πιο μοιρασμένες, με το 24,11% να αναφέρουν σταθερά έσοδα, αλλά το 41,5% να δηλώνει μείωση.

Χρηματοδότηση και προκλήσεις

Η πρόσβαση σε χρηματοδότηση αποτελεί έναν από τους μεγαλύτερους προβληματισμούς για τους επιχειρηματίες της Φθιώτιδας. Το 57,71% δήλωσε ότι έχει αντιμετωπίσει δυσκολίες στη χρηματοδότηση, με τις κύριες αιτίες να είναι η έλλειψη ρευστότητας (43,08%) και οι πολύπλοκες διαδικασίες (38,46%). Μόλις το 27,27% των επιχειρηματιών είναι πλήρως ενήμεροι για τα τρέχοντα προγράμματα χρηματοδότησης, ενώ το 39,53% δηλώνει ότι δεν γνωρίζει τα διαθέσιμα εργαλεία.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το 45,06% των επιχειρηματιών έχει υποβάλει πρόταση χρηματοδότησης στο παρελθόν, εκ των οποίων το 58,77% αναφέρει ότι η πρότασή του εγκρίθηκε. Ωστόσο, οι διαδικασίες για την υλοποίηση και εκταμίευση των πόρων θεωρούνται δύσκολες ή αρκετά δύσκολες από το 68,78% των συμμετεχόντων.

Προτάσεις και επιθυμητές ενέργειες

Οι επιχειρηματίες της Φθιώτιδας εκφράζουν την επιθυμία για περισσότερη στήριξη από το κράτος και τους συλλογικούς φορείς, όπως το Επιμελητήριο. Συγκεκριμένα, το 41,11% περιμένει λύσεις για τα προβλήματα της επιχείρησής του από το κράτος, ενώ το 22,13% στρέφεται προς το Επιμελητήριο.

Οι επιχειρηματίες προτείνουν μια σειρά ενεργειών για τη βελτίωση της πρόσβασης στη χρηματοδότηση, με την απλοποίηση των διαδικασιών (32,96%) και την ενίσχυση της ενημέρωσης (42,11%) να είναι στις πρώτες θέσεις των προτάσεών τους. Παράλληλα, υπάρχει έντονη ανάγκη για περισσότερα προγράμματα που να στοχεύουν ειδικά στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, καθώς και για υποστήριξη στην πράσινη μετάβαση και την τεχνολογική αναβάθμιση.

Απειλές και ευκαιρίες για την επιχειρηματικότητα

Η οικονομική αστάθεια αναδεικνύεται ως η μεγαλύτερη απειλή για τη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων, με το 83% των συμμετεχόντων να την αναφέρουν ως βασικό πρόβλημα. Επίσης, οι αλλαγές στη νομοθεσία (61,66%) και η έλλειψη χρηματοδότησης (45,06%) συμπληρώνουν τις βασικές ανησυχίες των επιχειρηματιών.

Ωστόσο, υπάρχουν και σημεία αισιοδοξίας: Το 32,81% των επιχειρηματιών δηλώνει ότι σκέφτεται να ανοίξει μια νέα επιχείρηση στο μέλλον, με τον τομέα των υπηρεσιών και του τουρισμού να ξεχωρίζουν ως οι πιο δημοφιλείς επιλογές για νέες δραστηριότητες. Αυτό δείχνει και την συνολικότερη εικόνα της πορείας της αγοράς τα επόμενα χρόνια, η οποία ακολουθεί το μοτίβο που εντοπίζουμε σε εθνικό επίπεδο.

Συμπεράσματα

Η έρευνα καταδεικνύει ότι η επιχειρηματική κοινότητα της Φθιώτιδας αντιμετωπίζει σημαντικές προκλήσεις, ιδιαίτερα σε σχέση με την οικονομική αστάθεια και τη δυσκολία πρόσβασης στη χρηματοδότηση. Ωστόσο, οι επιχειρηματίες έχουν έντονο ενδιαφέρον για επενδύσεις και αναζητούν χρηματοδότηση μέσω προγραμμάτων για τα οποία επιθυμούν να έχουν καλύτερη ενημέρωση και πιο εύκολες διαδικασίες.

Οι προτάσεις που διατυπώθηκαν από τους συμμετέχοντες για τη βελτίωση της επιχειρηματικής κατάστασης στην περιοχή περιλαμβάνουν τη μείωση της γραφειοκρατίας, την παροχή περισσότερων χρηματοδοτικών εργαλείων και την υποστήριξη της καινοτομίας. Με το βλέμμα στραμμένο προς το κράτος οι επιχειρηματίες στην Φθιώτιδα επιθυμούν το Επιμελητήριο να λειτουργεί ως φορέας διεκδίκησης/πίεσης στην κυβέρνηση και τους κρατικούς φορείς, ενώ ευελπιστούν να λειτουργήσει και ως ένας κόμβος καλύτερης ενημέρωσης για τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά προγράμματα.

Πηγές

Dillman, D. A., Smyth, J. D., & Christian, L. M. (2014). *Internet, phone, mail, and mixed-mode surveys: The tailored design method*. John Wiley & Sons.

Krumpal, I. (2013). Determinants of social desirability bias in sensitive surveys: a literature review. *Quality & quantity*, 47(4), 2025-2047.

Tourangeau, R., Rips, L. J., & Rasinski, K. (2000). *The psychology of survey response*. Cambridge University Press.